

Garkalnes MVVpirmsskolas

VIDES NOVĒRTĒJUMS 2016./2017.m.g.

2016./2017.m.g. bērnudārzu apmeklēja 144 bērni, strādāja 11 skolotājas, 7 skolotāju palīgi, medmāsa, 2 logopēdi, 2 metodiķes, dežurants.

Skola Ekoskolu programmā darbojas no 2014./15.m.gada.

2014./2015.m.g., gada tēma „Energija”. Darbs tika novērtēts ar Zaļo diplomu.

2015./2016.m.g., gada tēma „VESELĪGS DZĪVESVEIDS” – novērtēts ar Zaļā karoga balvu.

2016./2017.m.g. tēma „PĀRTIKA” - darbība projektā „Ēdam atbildīgi!”/ darbība projektā Bioloģiskā daudzveidībā „Lielās augu medības”/ Cūkmena detektīvi (Latvijas meži)

Pārtikas patēriņa izvērtējums

Ēdināšanu bērnudārzā nodrošina SIA "Līče", kas piedāvā uz vietas gatavotus ēdienus. Dzeramo ūdeni nodrošina „Zaķumuiža” (18.9L pudeles), citu dzērienu vai saldumu automāti nav pieejami.

Pārtikas izvērtējumā izmantotas 2 anketas pēc projekta „Ēdam atbildīgi!” metodoloģijas:

1. Skolas ēdnīcas izvērtējums (darbu veic Ekopadome, Ekoskolas koordinators veica vispārējas informācijas apkopojumu, Ekopadomes otrajā tikšanās (25.oktobris) reizē tika veikta analīze (SVID))
2. Ekopadomes Pārmaiņu ēdienkartes aptaujas anketa māsājsaimniecībās (piedalās 91 ģimenes). Tika izveidota elektroniska aptauja, kuru atbildes atrodamas (https://docs.google.com/forms/d/1X8Ld_qsxqi74gBIMS6D5ub7ByQizIiEuXNN8MX5Hlo/edit#responses)

To aizpildīja 33 respondents.

Garkalnes MVV bērnu dārza ēdnīcas ēdināšanas analīze

Ietekme uz resursiem, klimatu un vietējā pārtika				
Jautājums	Atbilde			
<p>Cik bieži skolēniem ēdnīcā ir pieejami augļi un dārzeņi, kas audzēti Latvijā?</p> <p>☐ vispār nav pieejami ☐ mazāk nekā pusē no katra mēneša pusdienā ☐ vairāk nekā pusē no katra mēneša pusdienām ☐ ir pieejami katru dienu</p>	<p>Vairāk nekā pusē no katra mēneša pusdienām</p>			
<p>Kāda ir ēdnīcas ēdienu sastāvdaļu izcelsme?</p>		Latvija		Importēti
		Vietējā (no tuvējās apkaimes)	No cita reģiona	
	Dārzeņi		bietes, burkāni	redīsi (Polija), burkāni (Lietuva), sīpoli (Nīderlande)
	Augļi		āboli	āboli (Polija) bumbieri (Holande) banāni u.c.
	Gaļa		Ķekava, Nākotne, Rēzekne	
	Piena produkti		Straupe	
	Milti		Rīgas dzirnavnieks	
	Olas		Balticovo	
<p>Vai ēdnīca ņem vērā sezonālātes aspektu ēdiena gatavošanā? Vai pavasarī un rudenī tiek gatavoti ēdieni no vietējām izejvielām, kurām Latvijā ir īstā sezona?</p>	<p>Rudenī vairāk tiek ņemta vērā sezonālāte, bet pārējos mēnešos ēdienkarte balstās uz bāzē piegādātajiem produktiem.</p>			
<p>Vai skolā izmanto augļus vai dārzeņus, kas audzēti skolas dārzā?</p>	<p>Nē</p>			

Gaļas patēriņš

Cik reizes nedēļā skolas ēdnīcā iespējams izvēlēties veģetāru maltīti?

Divas reizes mēnesī. Pusdienās kā otro ēdienu piedāvā kartupeļus ar biežpienu, makaroni ar sieru, bet tad vēl klāt tai dienā noteikti ir zupa ar gaļu. Gaļa ir katru dienu.

Lauksaimniecības kultūru daudzveidība

Vai skolas ēdnīcā izmanto daudzveidīgus vienas pārtikas grupas produktus (piemēram, pārsļas – auzu, griķu, rudzu..)?

Graudaugi – rudzi, kvieši, mieži, auzas, rīsi, prosa
Pārsļas – auzu, griķu, rudzu, rīsu, kukurūzu, 5 graudu pārsļas (auzu, miežu, kviešu, rudzu, prosa)
Augļi – ābols, banāns, bumbieris....
Pākšaugi – pupiņas, šķeltie zirņi
Dārzeni – burkāns, tomāts, selerija saknes, kāposts, zaļie zirnīši, sarkanās bietes, redīsi, ķīnas kāposti, gurķi, kartupeli

Rūpnieciski apstrādāta pārtika un palmu eļļa

Vai ēdnīcā maltītes tiek gatavotas no svaigām izejvielām? Cik liela daļa izejvielu katrā maltītē ir svaigas?

Pārsvārā viss tiek gatavots no svaigām izejvielām, vienīgie zaļie zirnīši un dzērvenes nāk kā saldēti produkti

Vai ēdnīcā tiek izmantotas izejvielas, kas satur palmu eļļu? Kuras izejvielas to satur un cik daudz?

Nē

Pārtikas atkritumi

Vai skolas ēdnīcās ir iespējams pielāgot porcijas lielumu – palūgt mazāku porciju vai papildporciju?

Ēdiens tiek pasniegts porcijās. Ja ir kādas īpašas vēlmes, vajadzības (alerģijas), tad savlaicīgi tiek saskaņots ar virtuvi. Palūgt mazāku porciju nevar, bet papildporciju gan var dabūt.

<p>1. Cik daudz ēdiena palieku tiek izmests atkritumos? Kur nonāk ēdnīcas ēdiena paliekas?</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="1121 212 1331 354">1.grupa</th> <th data-bbox="1331 212 1541 354">Ēdiens</th> <th data-bbox="1541 212 1997 354">Daudzums (atkritumos) 1 grupai (25 bērnu brokastis, 32 – pusdienas)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="1121 354 1331 570">Pirmdiena</td> <td data-bbox="1331 354 1541 570">Brokastis - rīsi putra, Pusdienas - kartupeļi ar cīsiņu, zupa 19110 kg.</td> <td data-bbox="1541 354 1997 570">3174</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1121 570 1331 607">Otrdiena</td> <td data-bbox="1331 570 1541 607"></td> <td data-bbox="1541 570 1997 607"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="1121 607 1331 644">Trešdiena</td> <td data-bbox="1331 607 1541 644"></td> <td data-bbox="1541 607 1997 644"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="1121 644 1331 682">Ceturtdiena</td> <td data-bbox="1331 644 1541 682"></td> <td data-bbox="1541 644 1997 682"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="1121 682 1331 719">Piektdiena</td> <td data-bbox="1331 682 1541 719"></td> <td data-bbox="1541 682 1997 719"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="1121 719 1331 756">Kopā</td> <td data-bbox="1331 719 1541 756"></td> <td data-bbox="1541 719 1997 756"></td> </tr> </tbody> </table> <p><i>Šie aprēķini vēl tiks veikti</i></p>	1.grupa	Ēdiens	Daudzums (atkritumos) 1 grupai (25 bērnu brokastis, 32 – pusdienas)	Pirmdiena	Brokastis - rīsi putra, Pusdienas - kartupeļi ar cīsiņu, zupa 19110 kg.	3174	Otrdiena			Trešdiena			Ceturtdiena			Piektdiena			Kopā		
1.grupa	Ēdiens	Daudzums (atkritumos) 1 grupai (25 bērnu brokastis, 32 – pusdienas)																				
Pirmdiena	Brokastis - rīsi putra, Pusdienas - kartupeļi ar cīsiņu, zupa 19110 kg.	3174																				
Otrdiena																						
Trešdiena																						
Ceturtdiena																						
Piektdiena																						
Kopā																						
<p>Ko dara ar saldajiem ēdieniem, augļiem, jogurtu, kas netiek apēsts ēdnīcā?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tos nedrīkst ņemt līdzī • Ir paredzēta īpaša vieta, kurā tos var paņemt kāds cits, kurš vēlas papildporciju • Mēs tos ņemam līdzī 	<p>Parasti saldus ēdienus vienmēr apēd, bet ja paliek kaut kas pāri, tad kāds cits var ēst to kā papildporciju vai, augļus paņemt līdzī uz grupu.</p>																					
<p>Kur nonāk ēdnīcas pārtikas atkritumi?</p>	<p>Tie tiek izdalīti vietējiem mājas suņiem vai dzīvniekiem.</p>																					
<p>Vai ēdnīcas darbinieki saņem atgriezenisko saiti no skolēniem par to, kas garšo un kas – ne?</p>	<p>Kā pavārīte saka –reti, vairāk dzird slikto, ja kaut kas nav sanācis, bet tas ir ļoti reti. Mūsu pavārītes ļoti garšīgi gatavo!</p>																					

Pielikumā vienas nedēļas vērojums divās grupās – putra/zupa

Ēdienkarte 10.10.14.10.		Pirmdiena			Otrdiena			Trešdiena			Ceturtdiena			Piektdiena		
		Bērnu sk.	kop. Svars	atlikum s	Bērn u sk.	kop. Svars	Atliku ms	Bērn u sk.	kop. Svars	atlikum s	Bērn u sk.	kop. Svars	atliku ms	Bērn u sk.	kop. Svars	atlikum s
6.grupa	Putra	24	3600	0.844	26	3900	1477	31	4650	2599	20	3000	1666	28	4200	0.565
	Zupa	29	5800	1811							36	7200	2266			
6.grupa	Putra	17	2550	1667	16	2400	0.768	17	2550	2191	15	2250	980	18	2700	0.991
	Zupa	18	3600	1376				18	3600	0.680	16	3200	0			

SVID analīze (Ekopadome)

Stiprās puses	Vājās puses
<i>Rūpnieciski apstrādāta pārtika</i>	
Ēdiens pirms apstrādes ir svaigs un vairāk Latvijā ražots (olas, gaļa, piena produkti, milti)	Nevar ietekmēt iepirkumu. Jā, produkti no Latvijas, bet ne no zemnieku saimniecībām. Kur nu vēl no tuvējās apkaimes.
<i>Lauksaimniecības kultūru daudzveidība</i>	
Produktu daudzveidība Svaigi salāti katru dienu	Produktu gatavošanas vienvēidība. Pagatavotu ēdienu sortiments vienvēidīgs. Nav atsevišķi pasniegti dārzeņi/dārzeņu plates (lielos gabalos sagriezti, nevis sasmalcināti (salātos). Salāti parasti sasmalcināti un pievienota eļļa, krējums u.c.)
<i>Pārtikas atkritumi</i>	
Iespējams palūgt papildporciju un izvēlēties salātu daudzumu. Daudzas mērces tiek piedāvātas atsevišķos traukos Pārtikas atkritumi tiek atdoti vietējām māsaimniecību dzīvniekiem. Laba sadarbība ar virtuvi (pavāru)	Ēdienu pasniedz porcijās, kas veicina lielāku pārtikas atkritumu daudzumu. Netiek ļauts ieliet zupu vai regulēt ēdiena daudzumu, sastāvu uz sava šķīvja. Gaļas mērce jau ir virsū piedevai (kartupeļiem, griķiem). Atsevišķās, konkrētās dienās ir pārtikas atkritumi vairāk. (Jāmaina ēdienkartes piedāvājums (piem. zirņu biezenis)
<i>Ietekme uz resursiem, klimatu un vietējā pārtika</i>	
Lielākā daļa produkcijas ir Latvijas (milti, gaļa, olas)	Produkcija nav no vietējās apkaimes, zemnieku saimniecībām. Augļi tikai trīs reizes nedēļā, vairāk importēti. Daļēji tiek ievērota sezonālitate

Pārtikas izvērtējums – anketas datu izvērtēšana un analīze Garkalnes MVV PI:

Datu izvērtēšana un analīze interneta anketām:

https://docs.google.com/forms/d/1X8Ld_qsqxi74gBIMS6D5ub7ByQizIiEuXNN8MX5Hlo/edit#responses

Bērnu skaits: 144

Saņemtās papīra anketas: 33

Kur jūs ikdienā iegādājaties pārtiku		
Atbilžu procentuālais sadalījums?	Ko nozīmē rezultāts?	Kas pozitīvs ir saskatāms rezultātā?
21/33= 63% pērk no ražotāja/zemnieka 17/33=52% pērk zemnieku tirdziņā 15/33=45% audzē paši	Lielākā daļa aptaujāto iepērk pārtiku tieši no ražotāja/zemnieka, bet katrs otrais audzē paši kādu zaļumi, dārzeņi, augļi. Diemžēl šeit neparādās veikala iespēja, jo veidojot anketu, tā ir nejauši pazudusi.	Pieprasījums pēc vietējās produkcijas

Kā jūs izlemjat, ko iegādāties?		
Atbilžu procentuālais sadalījums?	Ko nozīmē rezultāts?	Kas pozitīvs ir saskatāms rezultātā?
75% pievērš uzmanību produkta izcelsmei 51% nepievērš uzmanību sertifikātam 54% pievērš uzmanību produkta izskatam 64% neizvēlas produktus ar palmas eļļu 85% izvēlas sezonālus produktus 51% nepievērš uzmanību cenai	Lielākā daļa respondent iznteresējas par produkta izcelsmi, izvērtē produkta izskatu un cenai nav noteicošā. Iepirkuma brīdī izvēlas produktus, kas kārojas.	Cilvēkiem ir pirktspēja, interesē izcelsme, kvalitāte.

75% iepērkas, kas kārojas		
Cik bieži Jūs ēdat....		
Atbilžu procentuālais sadalījums?	Ko nozīmē rezultāts?	Kas pozitīvs ir saskatāms rezultātā?
<p>Gaļu un gaļas izstrādājumus:</p> <p>45% katru dienu, 30% katru otro dienu, 18% vienu vai divas reizes nedēļā, 6% retāk</p> <p>Dārzenus:</p> <p>64% katru dienu, 30% katru otro dienu, 6%vienu vai divas reizes nedēļā</p> <p>Augļus;</p> <p>64% katru dienu, 27% katru otro dienu, 9% vienu vai divas reizes nedēļā</p> <p>Pusfabrikātus:</p> <p>3% katru dienu, 42% vienu vai divas reizes nedēļā, 55% retāk</p>	<p>Katru dienu tiek lietoti augļi un dārzeņi, gaļas izstrādājumus lieto 45% respondent, pusfabrikātus tikai 3%.</p>	<p>Vairāk kā 50% aptaujātajiem ikdienas maltīte sastāv no dārzeņiem, augļiem un gaļas.</p>
Brokasto		
<p>Mājās: 27% brīvdienās, 57% katru dienu, 6% katru otro dienu, 9% 2-3reizes nedēļā</p> <p>Veikalā: 15% retāk, 85% nekad</p> <p>Ātrās ēdināšanas iest.: 18% retāk, 82% nekad</p> <p>Pārtikas automātā: 76% nekad</p>	<p>57% brokasto mājās katru dienu, tikai 21% skolas vai tuvējā ēdnīcā</p>	<p>Vecāki kopā ar bērniem brokasto mājās.</p>

Skolas vai tuvējā ēdnīcā: 3% brīvdienās, 21% katru dienu, 3% katru otro dienu, 9% 2-3 reizes nedēļā, 9% retāk, 21% darba dienās, 33% nekad		
--	--	--

Cik bieži Jūs apmeklējiet ātrās ēdināšanas vietas?

Atbilžu procentuālais sadalījums?	Ko nozīmē rezultāts?	Kas pozitīvs ir saskatāms rezultātā?
<p>Viens pats: 3% katru otro dienu, 3% vienu vai divas reizes nedēļā, 24% retāk, 63% nekad</p> <p>Ar draugiem: 3% katru otro dienu, 33% retāk, 57% nekad</p> <p>Ar vecākiem: 6% vienu vai divas reizes nedēļā, 84% retāk, 9% nekad</p>	Ātrās ēdināšanas pakalpojumus vieni paši neizmanto 63%, ar draugiem 57%, ar vecākiem 84%	Lielākā daļa respondentu neapmeklē ātrās ēdināšanas vietas

Vai Jūsu ēšanas paradumi mainās no sezonālītātes?

Atbilžu procentuālais sadalījums?	Ko nozīmē rezultāts?	Kas pozitīvs ir saskatāms rezultātā?
33.3 % noteikti jā, 54.5% drīzāk jā, 9.1% drīzāk nē		Sezonālītātei ir nozīme un izvēloties produktus to ievēro lielākā daļa respondentu

Produktu izcelse

Visvairāk Latvija, Polija, Lietuva, Zviedrija, Spānija		Izvēlamies Latvijas produktus.
--	--	--------------------------------

Cik bieži jums nākas atkritumos izmest neizmantoto ēdienu?

Atbilžu procentuālais sadalījums?	Ko nozīmē rezultāts?	Kas pozitīvs ir saskatāms rezultātā?
12.1% katru dienu, 33,3% vienu vai divas	Atkritumos ēdienus izmet reti	Lielākā daļa respondenti iepērkas pārdomāti.

reizes nedēļā, 54,5% retāk		
Ko Jūs darat ar pārtiku, kurai beidzas derīguma termiņš?		
Atbilžu procentuālais sadalījums?	Ko nozīmē rezultāts?	Kas pozitīvs ir saskatāms rezultātā?
27.3% uzreiz izmetam ārā, 30,3% daļu izmetam, bet apēdam to, kas vēl ir ēdams, 36,4% daļu izmetam, daļu izbarojam dzīvniekiem	Vairāk kā 63% cenšas ēdamo uzreiz nemest ārā, bet atrast citus pielietošanas variantus	Ēdienam ir vērtība! Arī tādām, kam beidzies derīguma termiņš.
Kādu iemeslu dēļ jums mājās nākas izmest ēdienu?		
Ēdiens ir sabojājies: 73% gandrīz vienmēr Biedzies derīguma termiņš: 45% gandrīz nekad, 54% gandrīz vienmēr Gatavojot ēdiens paliek pāri: 66% gandrīz nekad, 33% gandrīz vienmēr Neviens vairs negrib: 82% gandrīz nekad, 21% gandrīz vienmēr Noteik negadījums ar ēdienu: 66% gandrīz nekad, 33% gandrīz vienmēr	73% izmet ēdienu, kas ir sabojājies, 54% ja beidzies derīgume termiņš	Ēdiens tiek pirkt un gatavots pārdomāti.
Cik cilvēku ir Jūsu mājsaimniecībā		
Visvairāk 4 cilvēki, bet tā 2-7 pers.		
Vai varam ietekmēt globālus procesus?		
27% drīzāk nevaram, 58% drīzāk varam, 15% VARAM	Vairāk kā 70% ir ticība, ka varam mainīt globālus procesus.	Katram atsevišķi un visiem kopā ir spēks ietekmēt arī globālus procesus.